

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Bonaë, Eminentissimi S. R. E. Titulo S. Bernardi
Ad Thermas Cardinalis Presbyteri Opera Quotquot
hactenùs separatim edita fuerê Omnia**

Bona, Giovanni

Antverpiae, 1677

§. 39. Peccata leviora, & vitia quomodo corrigi, & extirpari debeant.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10805

S. XXXVIII.

Signa, & fructus vere penitentia.

Nunquam poterunt evitari peccata, nisi sit in anima ingens eorum horror, & odium: nec diuturna erunt opera penitentia, nisi sit in anima ardens desiderium acquirendæ perfectionis. Ad Sacramentum autem penitentia nunquam accedendum est, nisi præter contritionem, & voluntatem non amplius peccandi, aliquid semper speciale peccatum, præcis omnibus ejus occasionibus, deponatur. Et hoc erit præcipuum confessionum emolumentum, facere fructus dignos penitentia, omnem scilicet Dei offensam detestari, tremendum ejus judicium per horrere, se ipsum cum rubore & confusione arguere, ad omnem satisfactionem se paratum exhibere, omnem appetitum Divinae legi contrarium coercere, omnia peccandi pericula evitare, humilitatem suique contemptum libenter amplecti, conscientiam suam frequenter discutere, & omnes ejus sinus ac latebras diligentissimè perscrutari, eradicare, destruere, evellere ab anima quod pravum est, tum in ea ferere, plantare, ædificare quod sanctum & perfectum est. Qui hoc spiritu imbutus est, peccata sua ante oculos habet, aliena post tergum: de suis dolet, aliena non respicit: sua castigat, aliena excusat. Pericula timet, in quibus versatur, quæ multa sunt & assiduâ observatione præcavenda. Semper enim ad malum impellunt arcta societas & inevitabilis necessitudo cum rebus, & personis, quæ ad peccandum alliciunt, habitus vitiosi dudum contracti, & proclivitas ad lapsum, quæ multo major est, quam homines communiter credant, nam cum naturæ congenita sit, se blandè, ac fraudulenter in animum insinuat, rationis debile lumen obscurat, ipsamque conscientiam suffocat & sopit, ne ullo peccati sensu tangatur: atque ita fit, ut multa quotidie perpetrentur, quorum sensum adimit affectus, qui in ipsa præcipitat, & notitiam eorum tollit ipse usus malorum. Hoc videlicet habet infelix consuetudo peccandi, ut, quanto amplius quisque delinquit, eò magis mentis intuitus obscuretur.

S. XXXIX.

Peccata leviora, & vitia quomodo corrigi & extirpari debeant.

Peccata leviora, quæ venialia dicuntur, quàm facilè perpetrantur? Nemo tamen ignorat hæc levia non esse, quæ Deum magnum offendunt, ac propterea æerbissimis pœnis in altera vita expianda sunt. Quia verò ab his omnibus sine speciali Dei gratia nemo potest abstinere, omni saltem conatu enitendum est, ut eorum numerus quotidie minuatur, & unumquodque contrariæ virtutis studio sigillatim exterminetur. Sicut grassante pestilentia non solum homines lue infecti, sed illorum quoque supellex, & quidquid ad illos spectat, sollicitè evitantur, ne alios pestilenti morbo inficiant: ita cum agitur de peccatis tametsi levioribus, non ipsa solum timere & fugere oportet: sed quidquid ad illa inducit, vel ex eis oritur, ne mortiferum virus in incautos spargant. Omni ferè momento subtilissimè sese insinuant diversæ occasiones curiositatis, loquacitatis, scurrilitatis, iræ, contentionis, impatientia, evagationis, & aliarum ejusdem generis culparum & imperfectionum; & quia istæ nedum evitari, sed vix percipi possunt, hoc omninò curandum est, ut saltem ex animo omnis erga illas affectus, nequidquam reluctante naturâ, evellatur: alioquin permanente erga illas affectu, nec emendari unquam poterunt, nec remitti, etsi centies Ecclesiæ clavibus in Sacramento penitentia subiciantur. Scio quidem, de his levioribus noxis scriptum esse, *Septies cadit justus*: verumtamen ipse vir justus sic vivit, ut in eas nunquam labatur, nisi ex fragilitate, vel subreptione. Quod verò atinet ad vitia, qui cupit ea radicitus extirpare, debet imprimis cum pravus motus excitatur, ipsum coercere, tum actum contrariæ virtutis elicere: ut, si quis injuriâ afficiatur, primò quidem iræ motum frænabit, tum actum eliciet patientia & humilitatis, gaudens se pati quod meretur, idque sæpius sibi contingere optabit: mox illum sincerè diliget, qui contumeliam irrogavit, eique alacriter beneficium rependere paratus erit, quoties sese occasio obtulerit; neque enim sufficit declinare à malo, nisi quis studeat & bene operari; nec servus bene mereri de-

domino suo censendus est, quia nec verbera; illi, nec contumelias infert, nisi quoque fideliter illi seruiat, & iussis ejus exactè obtemperet. Et in hoc multi falluntur, qui salutem suam in tuto positam arbitrantur, quia putant se nihil mali operari, omittentes interim, quæ officii sui sunt, & virtutis studium negligentes: *Declina à malo*, ait psalmus & *fac bonum* (Ps. 36: 27.) utrumque enim necessarium est, & mala non perpetrare, & quæ ad munus proprium spectant, non omittere.

S. XL.

Viros Ecclesiasticos & Religiosos strictius teneri ad perfectionem.

Quamvis norma, & institutio Christianæ perfectionis universis Christi fidelibus tradita sit, non solis Religiosis, ut supra ostendimus, nemo tamen inficiari potest, quin strictius ad eam teneantur, qui se voto solemnem vel in Religione approbata, vel in statu Clericali Domino consecrarunt. In his siquidem statibus constituti non solum seipsos sanctificare, sed reliquos quoque fideles verbo & exemplo instruere, illuminare, & ad salutem perducere debent. Nihil in hoc negligendum, nam prava remissio maxima jactura est. Ideo ita eos vivere, ita virtutibus incumbere oportet, ita cum cæteris hominibus se gerere, ut ab eorum colloquio & consortio revertantur percutientes pectora sua, & dicentes, verè Filii Dei sunt isti. Sicut vir religiosus cujuscumque dominii se incapacem fatetur op votum paupertatis: ita judicare debet, appetitum suum & voluntatem non esse in sua potestate propter votum obedientiæ, nec illis posse pro suo arbitrio uti. Ille autem verè pauper & obediens censetur, qui se rebus omnibus etiam ad vitam necessariis libenter, & læto animo exiit, qui ad omnem Superioris nutum, sive grata, sive molesta præcipiat, semper obedire paratus est. At è contrario qui ob rerum penuriam tædio afficitur, & murmurat, qui mandatis inuitus paret, religiosus non est. Neque enim in alio, ut ita dicam, elemento vivere debet, quàm in sui contemptu & abiectione, rerumque omnium abdicatione, ut Christo conformis sit, qui nihil possidens in hoc mundo factus est Patri obediens usque ad mortem. Quid prodest Christi

Domini, Sanctorumque gesta legere, & celebrare, si ea sic legimus & laudamus, ac si ad nos nullo modo pertinerent? Hæc nobis proposita sunt, ut ad eorum normam & typum vitam nostram instituamus. Nihil Religioso perniciosius, quam securitas, & libertas, cum omnia ei ad nutum eveniunt, omnia fiunt prout vult. Dicebat quidam vir sanctus, nullum esse religiosum in Cœlis, qui non fuerit martyr in terris: vita quippè religiosi ad præscriptum suæ Regulæ strictè viventis incruentum martyrium est. Causa verò potissima, ob quam plerique in Religione irregulariter vivunt, ex defectu considerationis oritur, quia nec perpendunt, nec penetrant, quanta sit Status religiosi sublimitas, & quàm noxia sit omnis vel minima regularis disciplinæ relaxatio. Hinc verò paulatim provenit propriæ vocationis oblivio, orationis, atque aliarum exercitationum ommissio, tum variis subtilitatibus & argumentis, quæ à proprio amore suggeruntur, disciplinæ contemptum excusare nituntur: & quia interiori spiritus suavitate destituti sunt, solatium foris quærunt à creaturis. Pauci sunt, qui in simplicitate cordis sui per spinosa crucis itinera Christum sequantur. Turba verò errantium maxima est, unde licitum quodammodo fit, quod plerique faciunt. Cavendum igitur, ne multorum exempla nos perdant, desperatæ enim dementia est, hominem tepidum & imperfectum in eo statu securè vivere, in quo viri sancti cautè incedentes vix tramitem tenuerunt.

S. XLI.

Religiosi sua vocationis immemores describuntur.

Non consistit Spiritus religiosus in exteriori specie, & in habitus ac corporis compositione; sed in spiritu humilitatis, & in interiori cum Deo occupatione. Quia verò infirmitas humanæ naturæ eundem semper rigorem fervari non patitur, hinc fit, ut sensim defluat, & ad propria commoda quærenda ruat: ex quo sequitur, ut omnis religio quantumvis optimè instituta, à primæva puritate & fervore recedens, per quosdam vix perceptibiles gradus ad humanum & politicum vivendi modum dilabatur. Ideo plures tam religiosi quàm clerici omnino ficti sunt, habitu quidem Ecclesiastici, moribus